

Paul van Schie: "Een consument weet veelal niet hoe een tomaat wordt geteeld. Dat neem ik ze niet kwalijk, ik weet ook niet hoe een kostuum wordt gemaakt."

Tomatenteler Paul van Schie:

'Wind gevaarlijker dan besmetting door bezoekers Kom in de Kas'

Tomatenbedrijf L.A. van Schie in Kwintsheul is een van de tien bedrijven die in het Westland haar deuren openzet in het weekend van Kom in de Kas. Paul van Schie is zelf al vele jaren actief op deze open dagen om de tomaten te promoten bij de bezoekers. Die bezoekersstroom vraagt, zeker op een tomatenbedrijf, wel om passende maatregelen op het gebied van hygiëne. "Maar bezoekers moeten wel de sfeer van het bedrijf kunnen proeven."

De broers Paul en Cock van Schie telen vanaf de jaren tachtig tomaten in het Westland. Hun specialiteit is losse tomaten voor de

Engelse markt, waarbij de Britse retail zeer strenge eisen ten aanzien van voedselveiligheid stelt. Zonder belichting telen ze het ras Arvento op steenwol en hangende goten.

De plantdatum is 6 december en de teelt loopt door tot en met week 46. Het bedrijf bestaat uit twee vestigingen, die schuin tegenover elkaar liggen. De nieuwste locatie heeft een teeltoppervlakte van 6,5 ha en is in 2007 gebouwd. Hier heeft Cock de leiding. De andere locatie, waar Paul de leiding heeft, is 3,3 ha.

Centraal sorteren

Op deze laatste locatie is tevens TomSelect gehuisvest, dat door Koos Spies wordt geleid. Het sorteer- en verpakkingsbedrijf is ontstaan

uit de overname van het centraalsorteerproject van The Greenery in 2004. "In de beginjaren hebben we hier de losse tomaten van 38 ha verwerkt. In de zomer ging dat 24 uur per dag door. Nu sorteren en verpakken we nog de tomaten van in totaal 14 ha. Daar hebben we zelf het grootste aandeel in en vier andere tomatentelers vullen de rest aan", zegt Paul van Schie.

De teler heeft het initiatief genomen om naar aardwarmte te gaan boren. Samen met zeven buurbedrijven, totaal 45 ha, hebben ze daarvoor de vof Nature's Heat opgericht. Het is de bedoeling om daarvoor dit jaar de financiering rond te krijgen en volgend jaar te gaan boren op 2,3 km diepte.

Energieneutraal telen

Kom in de Kas is voor Van Schie een mooie gelegenheid om te laten zien wat het bedrijf allemaal doet en waar de ondernemers mee bezig zijn. “De tuinbouw staat al jaren in een slecht daglicht. En dat is niet alleen vanwege het gebruik van chemische middelen en veel energie, maar ook omdat de mensen denken dat het zwaar en vies werk is. Dat is al lang niet meer zo, omdat we intern transport en automatisering toepassen”, vertelt de ondernemer. “Eigenlijk telen we al groen doordat we de CO₂ en warmte van de WKK-installatie gebruiken en het gietwater recirculeren. Als we daar nog aardwarmte aan toe kunnen voegen, zijn we energieneutraal.”

De teler heeft altijd al met open dagen meegedaan. In het verleden organiseerde PR Westland al bezoeken met groepen op zijn bedrijf. Momenteel is Van Schie gastbedrijf voor de Kom in de Kas groepsbezoeken, waardoor ze het hele jaar door zo af en toe een groep op bezoek krijgen.

Van plantje tot dozen

“Consumenten weten veelal niet hoe een tomaat wordt geteeld. Maar dat neem ik ze niet kwalijk, omdat ik ook niet weet hoe bijvoorbeeld een kostuum wordt gemaakt”, meldt de ondernemer. “Het leuke van ons bedrijf is dat we zowel de teelt als het sorteren en verpakken kunnen laten zien.”

Bij een bedrijfsbezoek geeft de teler uitleg over hoe de planten groeien en het waarom van de toegepaste teelttechniek. “In verband met minder licht in de winter starten we met 1,75 stengels per m² en gaan dan in het voorjaar naar 3,4 stengel per m². We praten ook open over de inzet van biologie en gewasbeschermingsmiddelen. Zo geven we aan dat als het biologisch evenwicht er niet is, we alleen de haard spuiten van één of twee tralies met een selectief middel dat veilig is

voor hommels en natuurlijke vijanden. Soms halen we met een bespuiting maar één stadium van de wittevlieg weg en niet alles, anders hebben de natuurlijke vijanden geen voedsel.”

Uitleg over de teelt

Eveneens vertelt Van Schie de bezoekers over waarom ze op goten telen en hoeveel water ze geven. “Een vlakke mat is beter voor het opvangsysteem water, omdat we de plant meer water geven dan deze nodig heeft. Dit doen we om de EC in balans te houden en omdat de groei in de kas niet overal gelijk is. Het opgevangen water ontsmetten we om weer te gebruiken.”

Hij laat de bezoekers zien dat ze voor het gewaswerk en oogsten buisrailkarren gebruiken. In het betonpad ligt een kettingbaan die de oogstkarren naar voren brengt. In de schuur worden de volle kratten met 18 kilo tomaten automatisch ontstapeld en op een pallet gezet. “De losse tomaten gaan niet gelijk naar de sorteerder, maar naar de koelopslag om later te verwerken. Hierdoor zijn we flexibeler en hebben keuzevrijheid om bijvoorbeeld de tomaten van een bepaalde teler eerder te sorteren vanwege vraag en kleuring.”

Publiek laten zien hoe we telen

Over de meerwaarde van Kom in de Kas is de teler duidelijk: “We verkopen er niet meer tomaten door, want de consument kan deze niet bij ons kopen. Maar het is een goede gelegenheid om aan public relations voor de glastuinbouw te doen. Dat is niet in geld uit te drukken.”

Bij Van Schie staat voorop dat hij het publiek wil laten zien hoe ze telen. De bezoekers mogen in de kas kijken, tenzij er op dat moment een gevaarlijke plantenziekte heerst. “Overall zitten risico's aan, die je nooit

helemaal kunt vermijden. In het belang van de bezoekers beperken we de hygiënemaatregelen. Zo leggen we geen ontsmettingsmatten neer in verband met open schoenen en hoge hakjes.”

Gewas zien en ruiken

De teler is van mening dat je het de mensen die naar een dergelijk evenement komen niet al te moeilijk moet maken, anders komen ze niet meer. Hij wil dat ze het gewas goed kunnen zien en ruiken. Daarom denkt de teler erover om op het betonpad alleen een rood/wit lint op een meter van het gewas te spannen, zodat de bezoekers niet een paadje ingaan. “Als we dat lint over een lengte van 2 of 3 tralies spannen en niet over de hele lengte van het betonpad, verklein je het risico al. De bezoekers hebben dan toch het gewas gezien”, aldus de teler.

Alleen als het looppad te smal is, spant hij 2,5 m hoog naturel folie tegen het gewas aan. De teler wil voorkomen dat de mensen het gewas aanraken en daardoor een mogelijke besmetting overbrengen, omdat ze van de ene tuin naar de andere gaan. “Maar met een hele tochtsluis ‘proeven’ de mensen niet de sfeer in de kas van hoe we telen.”

Deur dicht, ramen open

Het gevaar voor schadelijke insecten acht de tomatenteler klein. “Bijvoorbeeld de paprikasnuitkever kun je niet tegenhouden, door de deur dicht te houden. Want bij mooi weer staan de luchtramen wagenwijd open en dat is dan ook niet goed. Daar vliegen ze meer door naar binnen, dan door een open deur.”

Het weer tijdens de open dagen is mede bepalend voor de te nemen maatregelen. Wind vindt de tomatenteler gevaarlijker dan besmetting van planten door mensen. “Als de wind op de deur staat, komt er een tochtsluis.”

De tomatenteler wil voorkomen dat bezoekers het gewas aanraken. Maar met een hele tochtsluis ‘proeven’ de mensen naar zijn mening niet de sfeer van de manier van telen.

Samenvatting

Kom in de Kas is voor tomatenteler Paul van Schie een mooie gelegenheid om te laten zien wat ze allemaal doen en waar ze mee bezig zijn. Hij geeft graag rondleidingen voor groepen door zijn bedrijf om de teelt, het sorteren en het opzetten van dozen te laten zien. De teler neemt wel hygiënemaatregelen, maar doet dat beperkt, omdat hij wil dat de bezoekers het gewas goed zien, ruiken en de sfeer in de kas ‘proeven’.